
2024_CBS_03341 Standpunt van Stad Gent betreffende Vraag tot principiële goedkeuring voor de overdracht naar de Stad Gent van de gewestweg N70a - Goedkeuring

Beslissing: Goedgekeurd in besloten vergadering van 4 april 2024

Zijn aanwezig bij de beslissing van dit punt:

Filip Watteeuw, schepen; Sofie Bracke, schepen-voorzitter
Isabelle Heyndrickx, schepen; Hafsa El-Bazioui, schepen; Evita Willaert, schepen; Rudy Coddens, schepen
Liesbet Vertriest, waarnemend adjunct-algemeendirecteur

Bevoegd: Filip Watteeuw

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

{Indien Stad:}

- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 56, § 1.

{Indien OCMW:}

- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 84, § 1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 2.

Motivering

Het Agentschap Wegen en Verkeer wenst een principiële akkoord over de overdracht aan de Stad Gent te bekomen voor overdracht van de gewestweg N70A en dit volgens het Model C van het dienstorder MOW/AWV/2021/11. Dit betekent dat de Stad Gent een bepaalde investeringssubsidie kan ontvangen voor het in goede staat van berijdbaarheid brengen van de weg alsook specifieke aanpassingen kan laten doen door AWV ikv de verkeersveiligheid, voorafgaand aan de overdracht.

Er werd door het Ministerie van Openbare Werken (MOW) een aangepast dienstorder opgemaakt met betrekking tot de overname en ruiling van Wegen: Dienstorder MOW/AWV/2021/11 - overdracht, overname en ruiling van wegen, 30.09.2021. (bijlage 1)

In dienstorder wordt de wettelijke basis toegelicht waarbij de overname van wegen geregeld wordt door artikel 295 van het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017.

Deze regeling was voordien opgenomen in artikel 192 van het Gemeentedecreet.

De modaliteiten worden verder uitgewerkt in het ministerieel besluit van 4 juli 2002 houdende de vaststelling van de voorwaarden onder dewelke het Vlaams Gewest bijdraagt in de kosten bij

de overdracht van een gewestweg of een gedeelte van een gewestweg naar de gemeenten gewijzigd met het ministerieel besluit van 28 mei 2021 (Belgisch Staatsblad 24/09/2021).

Het initiatief voor de overname gaat steeds uit van het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) en impliceert een totale overdracht van het openbaar domein inclusief alle wegaanhorigheden.

Met betrekking tot overdracht van een gewestweg of een deel ervan is er nood aan een afwegingskader binnen de Stad Gent om de Gemeenteraad in staat te stellen om weloverwogen zijn openbaar domein uit te breiden (overdracht van gewestweg naar gemeenteweg) met de daaraan verbonden gevolgcosten. Voor de gevallen waar een overname wordt gevraagd door AWV of een onderlinge ruiling, is het afwegingskader eveneens van toepassing maar zal de keuze meestal door andere factoren beïnvloed zijn.

Hoewel het initiatief voor dergelijke overdracht in principe steeds vanuit het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) komt, kan het zijn dat de Stad Gent eigen belangen heeft om deze overdracht zelf te initiëren bij AWV.

Er worden voor de **overdracht** 3 mogelijkheden gedefinieerd waarbij onder de toelichting in het dienstorder ook gestipuleerd wordt welke (voorafgaande) werken eventueel wel en niet onder het gekozen model kunnen uitgevoerd worden en dus gefinancierd worden door de Vlaamse Regering :

? model A: De betrokken wegen of wegvakken zijn in goede staat

? model B: De betrokken wegen of wegvakken zijn niet in goede staat en worden door AWV voorafgaand in goede staat gebracht. Tussen AWV en de gemeente worden afspraken gemaakt welke werken uitgevoerd moeten worden

? model C: De betrokken wegen wegvakken zijn niet in goede staat en de gemeente verkiest een financiële tussenkomst van AWV om de weg zelf in goede staat te stellen. Tussen AWV en de gemeente wordt een overeenkomst getroffen waarin de werken die gesubsidieerd worden opgenomen zijn evenals het subsidiebedrag en de modaliteiten van de uitbetaling.

Onder punt 4 van het dienstorder wordt bij de toelichting ingegaan op wat men mag verstaan onder voorafgaande herstelling om de weg in goede staat te brengen en dit hoofdzakelijk voor het gedeelte dat door AWV wordt beheerd en onderhouden.

Belangrijk is dus te weten voor welke gedeelten van de over te dragen gewestweg er al een overeenkomst werd afgesloten waarbij de Stad Gent op vandaag instaat voor de fietspaden, voetpaden en/of parkeerstroken. Deze delen komen immers in principe niet in aanmerking voor herstel of andere gesubsidieerde werken

Vanuit het dienstorder wordt eveneens gesteld dat herstellingswerken (in principe) geen aanleiding mogen geven tot grondige herschikking of tot het substantieel verbreden van het bestaande dwarsprofiel. Aanpassingen die eventueel ingegeven zijn vanuit verkeersveiligheid vallen onder het model B of C en kunnen aldus gesubsidieerd worden.

Rioleringswerken vallen nooit onder “voorafgaande herstellingswerken” en vallen buiten het toepassingsgebied van het dienstorder. Dus ook in model B en C

Volgende zaken spelen een belangrijke rol vanuit ruimtelijk, technisch en stedenbouwkundig oogpunt maar ook vanuit het standpunt van Mobiliteit en verkeersveiligheid om al of niet in te gaan op de vraag tot overdracht van een gewestweg naar een gemeenteweg:

- De noodzaak om de ruimtelijke en esthetische kwaliteit van het straatbeeld te verbeteren door bv een ander dwarsprofiel toe te passen dat meer voldoet aan huidige normen.
- De noodzaak herinrichtingswerken uit te voeren die verkeersveiligheid aanzienlijk verbeteren en een grondige herschikking of het substantieel verbreden van het bestaande dwarsprofiel nodig maakt.
- De noodzaak om andere doelstellingen te realiseren bv ikv wijkmobiliteitsplannen, klimaat actieplannen, vertramingsdossiers, etc
- De keuze om gewestwegen die in de feiten een lagere hiërarchie hebben terug te brengen naar gemeentewegen en dus ook naar toekomstige inrichting, snelheidsregime, etc als enige eigenaar/beheerder te kunnen optreden. (vb: laterale wegen type Industriepark Drogen of Antwerpsesteenweg die in het verleden al werden overgenomen)
- De goede toestand van de bestaande weg die op basis van het WIS kwalificatiestelsel is beoordeeld als het gaat over de verharding. Wat betreft ondergrondse infrastructuur (nutsleidingen en vooral riolering) wordt deze buiten scope gesteld voor een eventuele tussenkomst bij de overdracht maar kan wel cruciaal zijn in de beoordelingscriteria (vb N474 Langerbrugge)
- Het feit of de openbare verlichting al mee gerenoveerd werd naar interactieve LED verlichting alvorens over te dragen (hetzij mee te nemen in het subsidiedossier lijkt ons een relevante voorwaarde).

Op basis van de input vanuit de verschillende beoordelingscriteria kan er dan specifiek per dossier een afweging gemaakt worden die een ambtelijk voorstel moet opleveren dat al of niet door de Gemeenteraad wordt bekrachtigd met betrekking tot de effectieve overdracht.

Binnen de stadsbegroting moet ook rekening gehouden worden met de gevolggkosten die de overname van gewestwegen tot gevolg heeft. Dit zijn gevolggkosten die in hoofdzaak betrekking hebben tot het openbaar domein maar voor verschillende diensten van toepassing kan zijn. Hieronder sommen we de meest voorkomende gevolggkosten toe die aan de exploitatierekening moeten toegevoegd worden in evenredigheid met het overgedragen oppervlak.

Verder wensen we er de aandacht op te vestigen dat intensievere aanpak van regulier onderhoud ook een hogere gevolggkost kan veroorzaken. We denken hierbij aan strooien ikv sneeuw en ijzel wat niet zelden van toepassing is op gewestwegen maar ook belijning en signalisatie is meestal meer op een gewestweg dan een gemiddelde woonstraat.

Een algemeen standpunt van de Stad Gent tov de verschillende types overdracht individueel per gewestweg (of delen ervan) moet afgewogen worden.

De belangrijkste factoren die op vandaag dit standpunt bepalen:

- is de keuze om de uitbreiding van ons patrimonium op basis van bovenstaande niet-limitatieve criteria te bepalen.
- de gevolggkosten die hieraan verbonden zijn en budgettair ter beschikking te stellen van de verschillende diensten die onderhoud en beheer opnemen.
- De toestand van onderliggende infrastructuur – zelfs als deze op vandaag al geheel of gedeeltelijk in eigen beheer zit.

Uiteraard is dit traject veel eenvoudiger als we over een type A of B spreken. Zoals in het verleden al meermaals werd gedaan na een integrale heraanleg of kleine herstelmaatregelen (vb deel Antwerpsesteenweg, Tramstraat, .

Omgekeerd geeft een integrale heraanleg daarom niet meteen aanleiding tot een overdracht (bv Brusselsesteenweg)

Voor wegenis die niet in goede staat is of waar in het bijzonder ook de riolering nog niet gescheiden is of slechte toestand is de uitvoering van type C zeker niet evident (en al zeker niet binnen de tijdsspanne van 3 jaar die men voorop stelt. Randvoorwaarden zoals de huidige herzieningen, indexeringen, inflatie etc maken op vandaag dat het bijna onmogelijk is om een type C goed te keuren zonder daar budgettair een groter aandeel voor te voorzien op de stadsbegroting.

Een doorlooptijd van 3 jaar is tevens voor dergelijke dossiers bijna altijd onhaalbaar tenzij men de overdracht pas laat ingaan op het moment van de start der werken en men dus ook de aanbestedingscijfers kent. Op dat moment is raming gelijk aan aanbestedingscijfers maar dan is er geen tijd om een ministerieel besluit te treffen tussen aanbesteding en toewijzing.

Helaas zal dit geen toegelaten werkwijze zijn vanuit het Vlaams Gewest en zou men in een financiële onzekerheid ontwerpen en aanbesteden om aan het criterium van 3 jaar te kunnen voldoen en dus de 100% tussenkomst te genieten.

Overname van gewestwegen die in goede staat zijn en waar we absoluut zelf eigenaar wensen van te worden lijken op zich geen probleem tov het Vlaams Gewest maar moeten stadsintern wel gehonoreerd worden op gebied van gevolgcosten naar diverse diensten daar het hier niet zelden over aanzienlijke oppervlaktes gaat met verkeerslichten, openbare verlichting, belijning, halteplaatsen, bermen etc die naar beheer en onderhoud een meerkost op gebied van exploitatie betekenen.

Vanuit de diensten komt op het advies dat we op vandaag geen principieel akkoord kunnen voorleggen aan de gemeenteraad voor de specifieke gewestweg N70A.

In essentie komt het neer op het feit dat een algemene heraanleg zich momenteel niet opdringt op basis van de kwaliteit van de rijweg maar om deze te herwaarderen als gemeenteweg voldoet het wegprofiel niet meer aan de huidige normen, visie, richtlijnen en verordeningen als het gaat over hemelwater, fietspaden, snelheidsregime etc en zou dus een heraanleg volgens het IPOD van de Stad Gent (wensbeeld) wel noodzakelijk zijn.

Op korte of middellange termijn kan de Stad Gent echter niet overgaan tot een heraanleg volgens model C en kan dus ook aan de looptijd van 3 jaar niet voldaan worden. Dit staat nog los van de modaliteiten die werden opgenomen onder het dienstorder die de investeringskost voor de Stad Gent hoog doen oplopen.

Bijkomend geven we ook aan dat de overname van dergelijk groot patrimonium (45.572m²) ook binnen de stadsbegroting een jaarlijkse gevolgcost genereert voor diverse diensten met betrekking tot onderhoud en beheer. Ook hier moeten we meegeven dat gelet op huidige aflopende meerjarenplanning en de financiële impact het binnen huidige legislatuur niet meer mogelijk is hieraan tegemoet te komen.

Uiteraard zijn we bereid om dit nog nader toe te lichten op strategisch overleg. In afwachting daarvan gaan wij er van uit dat de Afdeling Wegen en Verkeer als wegbeheerder haar verdere verantwoordelijkheid opneemt en in het bijzonder voor de verkeersveiligheid.

Aan het college wordt gevraagd om middels collegebrief dit standpunt over te maken aan Afdeling Wegen en Verkeer.

Bijgevoegde bijlage(n):

- Principieel akkoord overdracht N70 aan Stad Gent.pdf
- collegebrief vraag principieel akkoord overdracht N70A.docx

Beslissing

Beslist het volgende:

Artikel 1:

Keurt goed het standpunt van Stad Gent betreffende Vraag tot principiële goedkeuring overdracht gewestweg N70a, zoals geformuleerd in de bij dit besluit gevoegde brief en die zal worden overgemaakt aan Afdeling Wegen en Verkeer tav Ir. Tim Lonneux - afdelingshoofd.

2024_CBS_03341 - Standpunt van Stad Gent betreffende Vraag tot principiële goedkeuring voor de overdracht naar de Stad Gent van de gewestweg N70a